

Зміни до порядку та умов надання психологічної допомоги ветеранам війни, членам їх сімей та деяким іншим категоріям осіб

Постановою Кабінету Міністрів України „Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2022 р. № 1338 і від 18 березня 2024 р. № 307” № 1480 від 24 грудня 2024 року були внесені зміни до порядку надання психологічної допомоги ветеранам війни, членам їх сімей та деяким іншим категоріям осіб.

З метою реалізації права надання безоплатної психологічної допомоги особам, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членам сімей таких осіб (дружина (чоловік), малолітні, неповнолітні та повнолітні діти і батьки), постраждалим учасникам Революції Гідності та членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни і членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць Міністерством у справах ветеранів України (далі – Мінветеранів) розроблено 3-рівневу систему надання психологічної допомоги ветеранам, запроваджено ведення Реєстру суб'єктів надання послуг із надання психологічної допомоги (далі – Реєстр):

- перший рівень включає соціально-психологічну підтримку та надання соціальних послуг, зокрема соціального супроводу, соціальної адаптації, консультування;
- другий рівень включає психологічну допомогу;
- третій рівень включає комплексну медико-психологічну допомогу.

Рівень, на якому отримувачу послуг повинні бути надані послуги із психологічної допомоги, визначається за результатами психологічної діагностики, з урахуванням життєвих обставин отримувача послуг, стану його здоров'я та психічного стану.

Метою надання психологічної допомоги є збереження та відновлення психічного здоров'я, загального благополуччя та якості життя, профілактика та попередження розвитку психічних та поведінкових розладів отримувачів послуг, подолання складних життєвих обставин, зниження частоти та тяжкості наслідків травматичних подій для психічного здоров'я особи, попередження інвалідності.

Відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів із психологічної допомоги ветеранам війни, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членам сімей таких осіб, постраждалим учасникам Революції Гідності, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 497 від 12 липня 2017 р., Мінветеранів здійснює відшкодування вартості наданих послуг із психологічної допомоги на підставі поданих в установленому порядку звітів про послуги, які надані у звітному періоді відповідно до укладених договорів про

відшкодування вартості послуг в межах бюджетних асигнувань, передбачених на відповідний період, та актів наданих послуг на рахунки суб'єктів надання послуг, зазначені у договорах про відшкодування вартості послуг.

На другому рівні психологічна допомога спрямована на розв'язання актуальних або специфічних психологічних проблем отримувача послуг, які виникли, зокрема, внаслідок психологічного травмування в екстремальних ситуаціях (участі у бойових діях, перебування у полоні, відбування покарання тощо), в надзвичайних ситуаціях (пожежі, руйнування будинків тощо), в кризових ситуаціях (розлучення, смерть близьких людей тощо).

Робота з отримувачем послуг спрямована на:

- відновлення відчуття безпеки, стабілізацію;
- побудову корисних стратегій подолання;
- опрацювання та осмислення психотравматичного досвіду;
- зменшення інтенсивності емоційного переживання;
- сприяння посткризовому зростанню.

На другому рівні психологічної допомоги передбачено проведення профілактичних та лікувальних заходів для осіб і сімей, які мають психологічний стрес, а також осіб із підвищеним ризиком розвитку психічних розладів.

Психологічна допомога із застосування методів психологічного консультування проводиться для осіб, стан яких не відповідає діагностичним критеріям психічних та поведінкових розладів, але які мають підвищений ризик їх формування.

Постановою № 1338 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2024 р. № 1480) створено умови для залучення недержавних надавачів послуг, постановою Кабінету Міністрів України „Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2022 р. № 1338 і від 18 березня 2024 р. № 307”, забезпечивши тариф на відшкодування вартості послуг із психологічної допомоги другого рівня, які надаються фахівцями із надання послуг суб'єктів надання послуг усім категоріям отримувачів послуг, сумарно складається з:

- базової ставки – 254,18 гривні за годину (без податку на додану вартість);
- надбавки до базової ставки за досвід роботи за фахом:
  - від 2 до 3 років – без надбавки;
  - понад 3 роки – 279,6 гривні за годину (без податку на додану вартість);
  - понад 10 років – 305,02 гривні за годину (без податку на додану вартість);
  - понад 20 років – 330,43 гривні за годину (без податку на додану вартість);
- надбавки до базової ставки за науковий ступінь та вчене звання:
  - доктор філософії – 76,25 гривні за годину (без податку на додану вартість);
  - доктор наук – 127,09 гривні за годину (без податку на додану вартість);
  - вчені звання (доцент, старший дослідник) – 101,67 гривні за годину (без податку на додану вартість);
  - професор – 152,51 гривні за годину (без податку на додану вартість);

- надбавки до базової ставки за спеціалізації та сертифікації: спеціалізація в клінічній психології, психіатрії або психотерапії – 76,25 гривні за годину (без податку на додану вартість);
- наявність міжнародної сертифікації (EMDR, CBT, ICF, IFS, метод Готмана, MBSR) – 254,18 гривні за годину (без податку на додану вартість);
- членство в професійних асоціаціях – 50,84 гривні за годину (без податку на додану вартість).

Вартість наданих послуг із психологічної допомоги у сімейній та груповій формі одній особі протягом однієї години одним фахівцем із надання послуг із психологічної допомоги розраховується як добуток тарифу на відшкодування вартості послуг із психологічної допомоги другого рівня (базової ставки та надбавок) в індивідуальній формі та розрахункового коефіцієнта із заокругленням до цілого числа.

- Застосовуються такі розрахункові коефіцієнти:
- 0,55 – за надання послуг із психологічної допомоги двом отримувачам послуг протягом однієї години;
- 0,4 – за надання послуг із психологічної допомоги трьом отримувачам послуг протягом однієї години;
- 0,33 – за надання послуг із психологічної допомоги чотирьом отримувачам послуг протягом однієї години;
- 0,28 – за надання послуг із психологічної допомоги п'ятьом отримувачам послуг протягом однієї години;
- 0,25 – за надання послуг із психологічної допомоги шістьом отримувачам послуг протягом однієї години;
- 0,23 – за надання послуг із психологічної допомоги сіьом отримувачам послуг протягом однієї години;
- 0,22 – за надання послуг із психологічної допомоги вісьмом отримувачам послуг протягом однієї години;
- 0,2 – за надання послуг із психологічної допомоги дев'ятьом отримувачам послуг протягом однієї години;
- 0,19 – за надання послуг із психологічної допомоги десятьом отримувачам послуг протягом однієї години.

На третьому рівні залучаються надавачі послуг із психологічної допомоги з числа тих, хто має ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, проте не уклали договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій із НСЗУ. Відшкодування визначене як глобальна ставка на місяць на одну команду з чотирьох фахівців та становить **153 100** гривень (без податку на додану вартість).

Підвищено вимоги до суб'єктів надання послуг із психологічної допомоги, зокрема, у разі психотерапії депресивних, тривожних, адаптаційних, гострих стресових та посттравматичних стресових розладів, які виникли внаслідок хвороби/травми, участі у бойових діях або надзвичайних ситуаціях, полону, перебування в місцях позбавлення волі, інших станів здоров'я, що можуть

призвести до обмеження повсякденного функціонування, фахівець повинен мати обов'язкову додаткову спеціалізацію (сертифікацію) за одним з методів психотерапії з доведеною ефективністю, що мають сильну доказову базу міжнародних досліджень та рекомендовані міжнародними протоколами, або проходять навчання за одним з таких методів психотерапії під супервізією.

Постанову № 1338 від 29 листопада 2022 р. (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2024 р. № 1480) доповнено нормами про здійснення контролю та обліку надання послуг із психологічної допомоги, оцінювання її якості, що відбуваються із залученням структурних підрозділів з питань ветеранської політики. Щоб стати надавачем послуг та отримувати відшкодування від Мінветеранів, потрібно додати заяву до Реєстру суб'єктів надання послуг із надання психологічної допомоги для ветеранів та членів їх сімей (для другого та третього рівнів).